

STANOWISKO NR 29/26/P-IX
PREZYDIUM NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
z dnia 26 marca 2026 r.

w sprawie oddziałów toksykologii klinicznej

Podkreślając, że oddziały toksykologii klinicznej są niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej, Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej, uważa, że konieczne jest podjęcie działań systemowych zmierzających do zapewnienia tym placówkom prawidłowych warunków do dalszego działania i rozwoju, poprzez właściwy poziom finansowania udzielanych przez nie świadczeń, jaki i dbałość o kadry medyczne.

Rola, jaką obecnie pełnią oddziały toksykologii klinicznej, w systemie opieki nad pacjentem jest nie do przecenienia. W aktualnych realiach życia społecznego i powszechnym dostępie do wielu substancji potencjalnie niebezpiecznych placówki opieki zdrowotnej masowo spotykają się ze zjawiskami takimi jak stany ostrych zatruć poprzez nadużycie leków, alkoholu, narkotyków, zatrucia dopalaczami. Często dochodzi do nadużycia kilku z tych substancji jednocześnie. Do ośrodków toksykologicznych trafiają także pacjenci w sytuacji niezamierzonego zatrucia, w tym zatrucia środkami ochrony roślin, rozpuszczalnikami, tlenkiem węgla, a także zatrucia grzybami.

Działające w Polsce ośrodki toksykologiczne zajmują się leczeniem ostrych zatruć, w ramach tych ośrodków hospitalizowani są pacjenci wymagający wzmożonego nadzoru, z uszkodzeniami narządowymi, wymagający specjalistycznego leczenia toksykologicznego, w tym podawania odtrutek, w stanach zagrażających pojawieniem się ciężkich powikłań w przebiegu zatrucia oraz pacjenci niewydolni krążeniowo i oddechowo.

Nie mniej istotna jest rola konsultacyjna pełniona przez te ośrodki na rzecz innych placówek opieki zdrowotnej. Ośrodki toksykologii klinicznej udzielają konsultacji toksykologicznych celem niezbędnego wsparcia lekarzy zajmujących się pacjentami pozostającymi w innych podmiotach leczniczych, co nierzadko dotyczy także pacjentów w kryzysie zdrowia psychicznego. Zasadne byłoby wobec tego wzmocnienie roli konsultacyjnej tych ośrodków, w szczególności poprzez

wprowadzenie do koszyka świadczeń opieki zdrowotnej takich konsultacji toksykologicznych wraz z możliwością ich rozliczania przez publicznego płatnika.

Samorząd lekarski stoi na stanowisku, że władze odpowiedzialne za polski system opieki zdrowotnej, w szczególności za jego organizację i finansowanie, powinny dołożyć wszelkich starań, aby wzmocnić rolę ośrodków toksykologii klinicznej, zapewnić im właściwe warunki funkcjonowania i ciągłość kształcenia niezbędnych kadr medycznych.

SEKRETARZ

Grzegorz Wrona

PREZES

Łukasz Jankowski